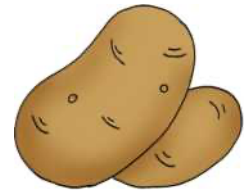

**„A babérlevéltől nem laksz jól,
jobban jársz a burgonyával.”**

1

Első lépések:

- Gondolattérkép
- Mit tudsz a burgonyáról?

2

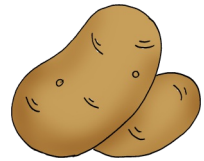
Tájékoztató szöveg

Minden gyermek magához vesz egy tájékoztató szöveget. Három különböző nehézségi fokozat van, amelyeket egy hold, egy csillag és egy nap jelöl.

A burgonya

A burgonya története

A burgonya Dél-Amerikából származik, ahol az inkák már több, mint 2000 évvel ezelőtt is termesztették. Tehát egy ősi kultúrnövényről van szó. Spanyol tengerészek hozták be Európába a krumplit a 16. század során.

A burgonya kinézete

A burgonya egy haszonnövény, amely a burgonyafélék családjába tartozik. Ennek a növény családnak a tagja a paradicsom és a paprika is.

A burgonyát egyes régiókban földi almának vagy „földi körtének” is nevezik. A Kartoffel (burgonya) szó egy latin kifejezésre nyúlik vissza, amely jelentése „földi gumó”.

A növény maga zöld és enyhén mérgező. A termése sem ehető. Ami fogyasztható, az a földben növő gumó.

Forrás: www.pexels.com

Manapság világszerte körülbelül 300 millió tonna burgonyát takarítanak be. Ennek egy harmadát közvetlenül az emberek fogyasztják.

A burgonyabogár ezen növény legádázabb ellensége. A bogár nagyjából 1 cm nagyra nő meg, és fekete-sárga csíkok borítják. Ezek a kártevők egész burgonyaföldeket képesek letarolni.

Válaszd meg a kérdéseket! Tegyél egy X-et a megfelelő helyre!

1. Milyen színű a burgonyabogár?

- zöld-piros
- sárga-zöld
- fekete-sárga

2. Honnan származik a burgonyanövény?

- Peru
- Mexikó
- Kína

3. Hogyan nevezik még a burgonyát?

- Trüffel
- Földi alma
- Szamóca

4. Találj ki még egy kérdést! Gyerünk!

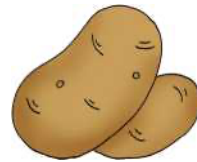

A burgonya

A burgonya története

A burgonya Dél-Amerikából származik, ahol az inkák már több, mint 2000 évvel ezelőtt is termesztették. Tehát egy ősi kultúrnövényről van szó. Miután Kolumbus 1492-ben felfedezte Amerikát, elsősorban spanyol tengerészek hozták magukkal Európába a krumplit a 16. század során.

A burgonya kinézete

A burgonyanövény a burgonyafélék közé tartozik. Ennek a növény családnak a tagja a paradicsom és a paprika is.

A burgonyát egyes régiókban földi almának vagy „földi körtének” is nevezik. A Kartoffel (burgonya) szó egy latin kifejezésre nyúlik vissza, amely jelentése „földi gumó”.

A burgonya a gyökérnövények közé tartozik. A művelés tavasszal kezdődik, amikor a vetőburgonyát sorokban elültetik a földbe.

A gumók mind a föld felett, mind a föld alatt növesztenek hajtásokat. Ezek végén nőnek ki a „szemekkel” ellátott gumók, vagyis a burgonyák.

A föld feletti hajtásokon növő termések mérgezőek.

Forrás: www.pexels.com

Manapság világszerte körülbelül 300 millió tonna burgonyát takarítanak be. A betakarított burgonya egy harmada az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerként kerül a piacra.

Jelentős részét azonban a sertések eledeleként használják fel, vagy iparilag dolgozzák fel keményítőliszt, vagy ipari alkohol előállításához.

A burgonya ádáz ellensége a fekete-sárga csíkos burgonyabogár. A nőstény számtalan petét rak le, amelyekből rózsaszín lárvák kelnek ki. Ezek néhány nap leforgása alatt egész burgonyaföldeket képesek letarolni.

Mi a helyes válasz az alábbi kérdésekre? Tegyéél egy X-et a megfelelő helyre!

1. Melyik zöldségnövéennyel áll rokonságban a burgonya?

- A burgonyanövény a paradicsommal áll rokonságban.
- A burgonyanövény a babbal áll rokonságban.
- A burgonyanövény a paprikával áll rokonságban.

2. Mihez használják fel a burgonyát az iparban?

- Papírt és mosóport állítanak elő belőle.
- Alkoholt és keményítőlisztet állítanak elő belőle.
- Festéket és műtrágyát állítanak elő belőle.

3. Milyen színű a burgonyabogár?

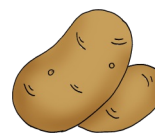
- A burgonyabogár zöld-piros csíkos.
- A burgonyabogár sárga-zöld csíkos.
- A burgonyabogár fekete-sárga csíkos.

4. Találj ki te is egy kérdést! Gyerünk!

A burgonya

A burgonya története

A burgonya _____ származik, és Peruban már több, mint 7000 évvel ezelőtt is termesztették. Tehát egy ősi _____ van szó.

Dél-Amerika _____ után a burgonya a spanyolokon keresztül érkezett Európába a 16. század során.

Forrás: www.pexels.com

A burgonya kinézete

A burgonyanövény a burgonyafélék közé _____. Ennek a növény családnak a tagja a paradicsom és a paprika is.

A burgonyát egyes régiókban _____ vagy „földi körtének” is nevezik. A Kartoffel (burgonya) szó egy latin kifejezésre nyúlik vissza, amely jelentése „földi gumó”.

A burgonya a gyökérnövények közé tartozik. A művelés tavasszal kezdődik, amikor a vetőburgonyát _____ elültetik a földbe.

A gumók mind a föld felett, mind a föld alatt növesztenek hajtásokat. Ezek végén nőnek ki a „szemekkel” ellátott _____, vagyis a burgonyák. A föld feletti hajtásokon növő termések mérgezőek.

A globális termelés egy harmada, azaz 300 millió tonna élelmiszerként kerül a _____. Jelentős részét azonban a sertések _____ használják fel, vagy iparilag dolgozzák fel keményítőliszt, vagy ipari alkohol előállításához. A burgonya ádáz ellensége a fekete-sárga _____ burgonyabogár. A nőstény számtalan petét rak le, amelyekből rózsaszín _____ kelnek ki. Ezek néhány nap leforgása alatt egész burgonyaföldeket képesek letarolni.

Megoldások: sorokban - gumók - lárvák - meghódítása - Dél-Amerikából -

eledeleként - földi alma - tartozik - csíkos - piacra – kultúrnövényről

1. Gondold át, mely szavaknak van értelmük! Karikázd be az értelmes szavakat minden sorban!

Trágyaburgonya Krumplimálé Burgonyaló Burgonyaszírom

Burgonyabogár Burgonyatészta Vízi burgonya Burgonyahéj

Burgonyaleves Burgonyarizs Burgonyagombóc Burgonyakukac

2. Melyik állítás igaz? Tegyel egy X-et a megfelelő helyre!

- A burgonya zöld termései fogyaszthatóak.
- A burgonya föld alatti gumói ehetőek.
- A burgonya növényének minden része ehető.

- A burgonyabogár sárga-fekete csíkos és nagyon hasznos.
- A burgonyabogár piros-fekete csíkos és nagyon mérgező.
- A burgonyabogár sárga-fekete csíkos és nagyon káros.

Burgonyadal (Reinhard Horn)

Refrén:

Ha nem létezne burgonya,
a sültkrumplis bódé üresen állna
és a burgonyabogárnak
nem lenne hol laknia!

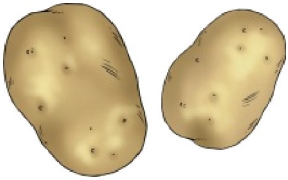
Szalonnával, kisütve,
's már mindenki el is tüntette.
Ha a főtt krumplit túróval eszed,
az izmaid is növekedni kezdenek.
Megfőzve plusz rá egy kis só
szintén kedvemre való.
Ha tábortűznél sütjük meg,
a kaland illatát érezheted.

Refrén

2. strófa:

A krumplimálét pedig
mindenképpen próbáld ki!
A szirom és a krokett is kedvelt,
akarsz fogadni?
A krumplisaláta virslivel
igen finom eledel.
Ha krumplipürét eszel,
fogaidnak jót teszel.

Refrén

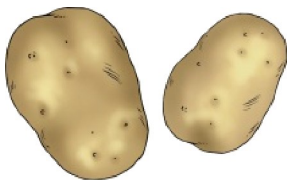
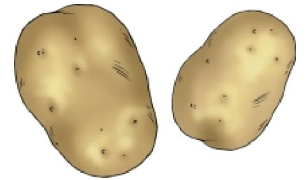
3. strófa:

Ha krumplileves az ebédem,
minden más mindegy nekem.

Ha burgonyafelfújt vár,
hosszá egy halom sajt dukál

Ha gömbölyű a formája,
gombócként kerül a szájba.

Apa diétázva fogyasztja,
hátha ez majd lefogyasztja!

Refrén

Zárás:

Ha krumpli kerül az asztalra,
mindenki szívesen fogyasztja.
Reméljük, hogy ízlik nektek –
jó étvágyat mindenkinek!

